

KOIVU, KUUSI JA MÄNTY

Kaksi näytöstä. Kokeiltu ja toimii 4-luokkalaisilla.

Käsikirjoitus: Luonto

Koreografia: Jussi Akkanen

Näyttämöt metsässä: Lumeton tuore ja kuiva kangas (ainakin toinen ja silloin toinen leikisti)

Kesto: 15 min – 30 min esiintyjien eläytymisestä ja luonnonympäristöstä riippuen

Roolit:

Kertoja; henkilö joka juontaa näytelmän. Muiden ei tarvitse harjoitella etukäteen

Puulajit:

- Koivuja
- Kuusia
- Mäntyjä

Kasvutekijät:

- Aurinko
- Ravinteet
- Vesi (Ravinteet ja vesi voivat olla sama henkilö)

Luonnonvoimia (Voivat olla sama henkilö):

- Tuuli
- Metsäpalo

Lisäksi, jos henkilöitä riittää:

- Tikka
- Puuta syövä lahosieni
- jne

1 näytös

1 kohtaus: Mikä puu ekana?

Puut istuvat sekaisin maassa. Ravinteet ja vesi seisovat näkyvillä puiden seassa. Aurinko paistaa. Kertojan ohjeiden mukaisesti tapahtuu seuraavaa:

Puut: Näyttelevät siemeniä.

Aurinko: Paistaa

Kertoja omin sanoin: Esittelee kyselemällä tai kertomalla kasvutekijät. Aurinko paistaa, ravinteet ja vesi (ihmisten ruoka ja juoma) ovat näkyvissä. Puulajeista on nuorena nopeakasvuisin koivu. Kertojan ohjeiden mukaisesti tapahtuu seuraavaa:

Koivut: Nousevat hitaasti seisomaan, nostavat kätensä kaareen pään yli

Tuuli: Puhaltaa.

Koivut: Huojuvat

Aurinko: Paistaa

2 kohtaus: Mikä puu seuraavaksi?

Kertoja omin sanoin: Valon tarve ja varjostuksen kestävyys. Seuraavaksi eivät nouse männyt, jotka tarvitsevat valoa vaan kuuset jotka kestävät varjostusta.

Kuuset: Kasvavat koivujen mittaisiksi ja ohikin, levittävät kätensä alaviistoon

Kertoja omin sanoin ja esimerkein: Eläinlajitkin ovat eri-ikäisiä. Norsut voivat elää yhtä vanhoiksi kuin ihmiset, kissat ovat vanhoja jo 15-vuotiaina. Koivut elävät lyhyemmän ajan kuin kuuset. Kertojan ohjeiden mukaisesti tapahtuu seuraavaa:

Koivut: Rupeavat yksitellen riutumaan ja mätkähtävät maahan. Tarvittaessa tuuli auttaa. (Mikäli näyttelijöitä riittää, voi tässä esiintyä tikka).

Kuuset: Levittävät vielä oksiaan (= sormensa) ja estävät siten valon pääsyn maahan. Uutta ei synny.

Kertoja: Aikaa kuluu. Vanhoina kuusetkin rupeavat riutumaan. Kertojan ohjeiden mukaisesti tapahtuu seuraavaa:

Kuuset: Rupeavat riutumaan

Tuuli: Puhaltaa ne kumoon

Kuuset: Lahoavat

Ravinteet ja vesi: Ovat näkyvissä

Aurinko: Paistaa

Kertoja omin sanoin: Olemme näytöksen alkutilanteessa. Uudet koivut nousevat, sitten taas kuuset joten kierros jatkuu.

Mitä männyt tekevät? Eivät mitään, mutta ne ovat toisen näytöksen tähtiä.

Esirippu, hurjia taputuksia, väliaika

2 näytös (ollaan, ainakin leikisti, eri paikassa)

Sama alkuasetelma kuin 1 näytöksessä. Lavastusta muutetaan siten, että ravinteet ja vesi komennetaan näkymättömiin. Mutta aurinko paistaa.

Kertoja omin sanoin: Nyt ei mikään varjosta mäntyjä, joten männyt nousevat yhtä aikaa (etteivät varjostaisi toisiaan). Kertojan ohjeiden mukaisesti tapahtuu seuraavaa:

Männyt: Nousevat yhtä aikaa
Aurinko: Paistaa

Kertoja omin sanoin: Miksi koivut ja kuuset eivät nouse? Mikä ero oli 1 näytökseen? Ravinteet ja vesi ovat näkymättömissä. Maaperä ero. Mänty pystyy kasvamaan karussa maassa, jossa vesi ja ravinteet ovat syvällä ja vaikeammin saatavissa. Paalujuuri.
Mutta männylläkin on ikänsä. Kertojan ohjeiden mukaisesti tapahtuu seuraavaa:

Männyt: Elävät ikänsä.
Tuuli: Puhaltaa ne kumoon (ja tulee tarvittaessa metsäpalo)
Tässä kohtaa nimettävät ikimännyt: Jäävät pystyyn, tekevät käpyjä ja...
Uudet männyt: Nousevat yhtä aikaa

Esirippu, hurjia taputuksia, kaikki näyttelijät nousevat pystyyn ja kumartavat jne.

Jälkinäytös

Näytetään luonnosta 1 näytöksen kuvaelman 1 ja 2 tilanteet. Näytetään luonnosta 2 näytöksen tilanne. Kuiva ja tuore kangas. Maaperä ja kilpaileva aluskasvillisuus. Männyn kulolta suojaava kilpikaarna ym. eteen sattuvaa, joka tukee näytelmän sanoman perillemenoaa.

Lisäksi kerrotaan, että näytelmä oli yksinkertaistettu.

- sekapuita ja –metsiä
- muitakin puulajeja (yli 20 kpl Suomessa)
- suo
- ihminen ohjailee metsien kehitystä toimenpiteillään

Antoisaa teatteriretkeä!